

Redaksjonell relevans i journalistutdanninga

Karianne Sørgård Olsen
Lisbeth Morlandstø

Nord universitet
FoU-rapport nr. 145
Bodø 2026

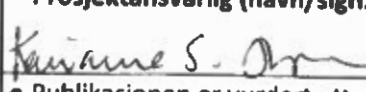
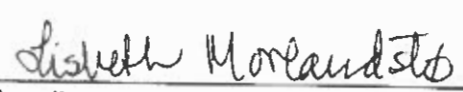
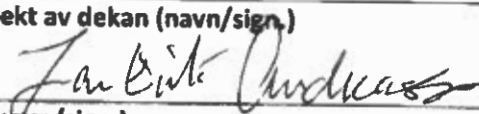
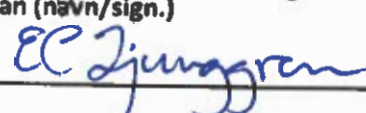
Redaksjonell relevans i journalistutdanninga

Karianne Sjørgård Olsen
Lisbeth Morlandstø

Nord universitet
FoU-rapport nr. 145
ISBN 978-82-7456-917-1
ISSN 2535-2733
Bodø 2026

[Creative Commons Navngivelse](#) (CC BY)

Dekangodkjenning

Tittel Redaksjonell relevans i journalistutdanninga	Offentlig tilgjengelig Ja	Publikasjonsnr. 145
	ISBN 978-82-7456-917-1	ISSN 2535-2733
	Antall sider og bilag 32	
Emneord Journalistutdanning, journalistikk, lokaljournalistikk, mentoring, samskaping, journalistisk praksis, veiledning, utviklingsarbeid	Keywords Journalism education, journalism, local journalism, mentoring, co-creation, journalistic practice, supervision, practice-based development	
Forfatter(e)/prosjektmedarbeider(e) Karianne Sørgård Olsen og Lisbeth Morlandstø	Prosjekt Redaksjonell relevans i journalistutdanninga	
Oppdragsgiver(e) Journalistutdanninga, Nord	Oppdragsgivers referanse	
Alle FoU-rapporter/ arbeidsnotat skal utstyres med en Creative Commons (CC)-lisens, som definerer betingelsene for gjenbruk. Lisensene krever at opphavspersonen navngis og at endringer indikeres. Kryss av for valgt lisens (obligatorisk): ☒ <u>Navngivelse/CC BY</u> Den mest åpne/standard open access-lisensen som tillater ubegrenset gjenbruk ☐ <u>Navngivelse-Del på samme vilkår/CC BY-SA</u> Nye arbeid må ha samme lisens som det opprinnelige arbeidet ☐ <u>Navngivelse-Ingen bearbeidelse/CC BY-ND</u> Ved bearbeiding av materialet, kan det nye materialet ikke deles		
Prosjektansvarlig (navn/sign.) Karianne S. Olsen Lisbeth Morlandstø - Publikasjonen er vurdert etter gjeldende vitenskapelige standarder, nasjonale forskningsetiske retningslinjer, samt retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved Nord universitet. - Det foreligger ikke egeninteresser/situasjoner som er egnet til å påvirke vurderingen av innholdet i denne publikasjonen, f.eks. økonomiske interesser i publikasjonens tema.		
Intern kvalitetssikrer utpekt av dekan (navn/sign.) Jan Erik Andreassen 		
Dato 15/4-26	Dekan (navn/sign.) EC Jørgensen	

Innhold

Kapittel 1: Redaksjonell relevans i journalistutdanninga	2
Mentorordninga og hospiteringen i Avis Nordland.....	3
Følgforskning som metode.....	5
Aktørene og deres forventninger til mentorordninga og hospiteringa	5
Mentorene	6
Studentene	6
Prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland og lærerne ved universitetet.....	7
Kapittel 2: Mentorenes forventninger og erfaringer med mentorordninga.....	9
Forventning om å styrke studenten gjennom å være den de selv hadde trengt som ung journalist	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Forventning om å styrke utdanninga	13
Forventning om å styrke profesjonen gjennom å påvirke framtidens lokaljournalistikk	13
Forventning om å styrke egen redaksjon og kompetanse	14
Kapittel 3: Studentenes forventninger og erfaringer med mentorordninga	16
Hjelp til å finne motivasjon.....	16
Hjelp til å bli god på det journalistiske	18
Hjelp til å få perspektiver på yrket	19
Hjelp til rett tid – når jeg trenger det	20
Kapittel 4: Prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland og lærernes forventninger og erfaringer	22
Ei utdanning bedre tilpasset praksisfeltet.....	22
Hospitering som praksisnær arena	23
Rekruttering, egeninteresse og dobbelthet i samarbeidet	24
Oppsummering.....	25
Kapittel 5: Suksesskriterier – oppsummert	27
Kapittel 6: Utfordringer – oppsummert	28
Kapittel 7: Avslutning	29
Referanser:	32

Kapittel 1: Redaksjonell relevans i journalistutdanninga

Forholdet mellom journalistutdanning og redaksjonell praksis har over tid vært gjenstand for diskusjon, både i forskningen og i bransjen. I en medievirkelighet preget av rask teknologisk og økonomisk endring, aktualiseres spørsmålet om hvordan utdanningene kan være både faglig solide og samtidig tett på praksisfeltet. Prosjektet *Redaksjonell relevans i journalistutdanninga* var et treårig prosjekt som pågikk mellom 2021-2024. Prosjektets mål var å utvikle nye – og videreutvikle eksisterende samarbeid og kompetansedeling mellom journalistutdanninga ved Nord universitet og lokale medieredaksjoner. Prosjektet hadde to overordna mål, 1) å sørge for at utdanninga holder tritt med utviklinga i mediebransjen på en god måte og 2) å bidra til at lokale redaksjoner opprettholder sin samfunnsrolle på en god måte (Lamark, 2020). Prosjektet ble finansiert av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og ble styrt av en prosjektgruppe på 7 medlemmer. Gruppa ble ledet av to erfarne undervisere fra universitetet, og den øvrige gruppa bestod av to lokale redaktører, en lokaljournalist/journalistlærer, én tidligere student og en nåværende student fra universitetet. Selv opplegget ble bygd på mentorprogrammet til Administrativt forskningsfond (AFF) og en psykolog knyttet til AFF var sentral i å utvikle mentorprosjektet for journalistutdanninga sammen med prosjektleder.

Prosjektet som helhet inneholdt mange ulike aktiviteter. For det første ble en lokaljournalist i Saltenposten engasjert i en treårig kombinasjonsstilling som lokaljournalistisk journalistlærer, som fulgte prosjektet og de involverte studentene fra start til mål. For det andre ble det igangsatt et mentorprogram og en hospiteringsordning for studentene i prosjektet – noe som utgjør hovedfokus for denne rapporten. For det tredje ble det arrangert studiereiser og kompetansetiltak for prosjektteamet og de involverte i prosjektet, både for ansatte ved journalistutdanninga og medarbeidere i lokale redaksjoner i Nord-Norge og Trøndelag. I tillegg til dette ble det arrangert fagdager/workshops i samarbeid med Amedia og NRK, det ble etablerte et studieprogramråd og følgeforskning ble igangsatt. Se sluttrapport for utdypende informasjon og konkretisering av de ulike aktivitetene (Lamark, 2023).

I rapporten som her foreligger skal vi som følgeforskere primært konsentrere oss om avvikling av mentorordninga og den hospitering i Avis Nordland som studentene i prosjektet tok del i. Vi vil på den måten vise hvilken erfaring de involverte i mentorordninga

sitter igjen med etter prosjektslutt. Det gjelder både mentorene i prosjektet, studentene som var involvert og i tillegg medlemmer av prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland med ansvar for hospiteringen og journalistlærerne på universitetet.

[Mentorordninga og hospiteringen i Avis Nordland](#)

Mentorordninga ble etablert som et tilbud for journaliststudenter. Målet var at studentene skulle få profesjonelle journalister i et mediehus som mentor (samtalepartner/kontaktperson) i sitt andre studieår. Denne mentoren skulle studentene ha jevnlig kontakt med gjennom året og på den måten få nærmere kjennskap til den journalistiske praksis som foregår ute i redaksjonen mens de er studenter. Med dette fikk de også en faglig samtalepartner som ikke var lærer/evaluator/sensor. Mentorparene skulle dels møtes på fysiske samlinger i Bodø og dels holde kontakt via telefon og over nett. Målet var at mentorparene skulle snakkes sånn ca. hver andre uke. Det var lærerne i prosjektgruppa, som både kjenner studentene og mentorene, som satte sammen mentorparene.

Mentorparene ble i tillegg delt inn i grupper - triadegrupper. Det var tre mentorpar i hver gruppe og disse gruppene skulle møtes to ganger per semester. I disse gruppene skulle mentorparene fortelle om erfaringer fra sine respektive grupper, hvordan det var å presentere egne spørsmål og opplevelser og hvordan kommunikasjonen i gruppa fungerte. De ble bedt om å spesielt legge vekt på om noe ble tydeligere eller annerledes etter mentormøtene. Gruppene skulle deretter summere opp den læringa som fant sted.

Mentoring kan ses som en lærings- og utviklingsprosess (Ekeland 2014, s. 30) der målet er å bidra til læring og utvikling hos både mentorer og de som blir veiledet, kalt adepter. Ekeland oppsummerer mentorenes bidrag og adeptenes utbytte på denne måten:

- *støtte personen i å oppdage og definere sine egne utviklingsbehov, sette sine egne mål og ta ansvar for egen læring
- *gi personer anledning til å ta opp og snakke om de temaene som er viktige for dem, gjennom klargjøring, refleksjon og utfordring fra sin mentor
- *hjelp personer til å reflektere over sine verdier, følelser, tanker og adferd og se dette fra ulike perspektiv

- * gi mot til selv å analysere og gi løsning på egne utfordringer og muligheter
- * gjøre personer i stand til å bli effektive beslutningstakere

Et viktig prinsipp, som ble understreket i mentorordninga for våre studenter, var at mentorene ikke umiddelbart skulle besvare alle spørsmål som studentene kom med, men få studentene selv til å reflektere over de utfordringer de står oppe i. Dette ble understreket nettopp for å gi studentene “mot til selv å analysere og gi løsning på egne utfordringer” og for at de skulle “ta ansvar for egen læring”.

For mentorene innebærer deltakelse i en mentorordning at de utvikler sine kommunikasjonsferdigheter og får økt forståelse for behov, ønsker og motivasjon hos adepter (studenter i vårt tilfelle), samt hos medarbeidere, kollegaer og ledere generelt (s. 31). På denne måten kan mentorene øke sin veiledningskompetanse og bli en ressurs i bedriften der de jobber (redaksjoner i vårt mentorprosjekt). Slik sett var «Redaksjonell relevans-prosjektet» til journalistutdanninga et vinn-vinn-prosjekt der prosjektets to overordnede mål både for utdanninga og redaksjonene kunne innfris.

Parallelt med mentorordninga var det en ambisjon om at studentene skulle få utvidet erfaring fra praksisfeltet i ulike typer redaksjoner tidligere i studieløpet. Det ble derfor innført korte hospiteringsopphold for studentene i nærliggende redaksjoner (Bodø/Fauske) i 2. studieår. Det ble opprettet avtaler med NRK Nordland, Avisa Nordland og Saltenposten om slik kortpraksis, med varighet på ei uke for hver studentgruppe. Det ble også arrangert ekskursjoner til lokale redaksjoner allerede i studentenes første semester nettopp for at studentene skulle få kjennskap til yrket tidlig i studieløpet.

Hospiteringa i Avisa Nordland var et delprosjekt der grupper av journaliststudenter i andre studieår oppholdt seg en uke hver i avisredaksjonen. Ambisjonen var at studentene gjennom praksis skulle lære hvordan redaksjonen driver utviklingsarbeid gjennom systematisk analyse av publikums mediebruk. Studentene skulle med andre ord lære hvordan publikums mediebruk kunne bidra til å gjøre journalistikken bedre. Gjennom hospiteringen fikk studentene også tettere og hyppigere kontakt med praksisfeltet. I for- og etterkant av hospiteringen ble studentene kurset av Amedias utviklingsavdeling og Avisa Nordlands nyhetsredaktør.

Følgforskning som metode

I dette prosjektet brukte vi følgforskning som metode for å se hvordan prosjektet Redaksjonell relevans ble gjennomført mens det pågikk. På den måten kunne vi evaluere de ulike resultatene underveis og i ettertid. Følgforskning er en metode der forskerne evaluerer en virksomhet eller en prosess innen en organisasjon over noe tid mens den pågår, og gjøre de involverte i prosessen bedre i stand til å nå de målene de har satt seg (Gamble, 2008; Patton, 2010). Det sies at følgforskeren både skal forske *på*, forske *for* og forske *med* aktørene i prosjektet (Svensson mfl., 2002). Det å forske *på* er det forskere vanligvis gjør i et forskningsprosjekt, mens det å forske *for* og forske *med* er mer uvanlig og utfordrende. I et følgforskningsprosjekt betyr det å forske *for* og *med* at forskerne selv blir del av det som utforskes. Vi to forskere i dette prosjektet er begge ansatt på journalistutdanninga og kjenner dermed både studentene og lærerne. Det er likevel viktig å si at vi kun har hatt rollen som forskere underveis i dette prosjektet. Det betyr at en som forsker likevel veksler mellom å være tilskuer og deltaker, noe som krever en kontinuerlig avklaring underveis.

Vi to følgforskere har både intervjuet aktørene i prosjektet, observert prosessene mens de har pågått og hatt tilgang til studentenes forventningsbrev og midtveis- og sluttevalueringer. Vi har fordelt intervjuene og observasjonene av de ulike aktiviteter mellom oss. Når det gjelder intervju har vi foretatt semistrukturerte individuelle intervju og fokusgruppeintervju med 31 studenter, 8 mentorer, prosjektleder, prosjektgruppa og psykolog. I tillegg har vi hatt mer uformelle samtaler med medlemmene i prosjektgruppa, med studenter og mentorer i alle de tre årene prosjektet pågikk, både ved starten, midtveis og etter endt mentorperiode. I tillegg til dette har vi vært til stede og observert oppstartsmøter og avslutningssamlinger for alle tre klassene og fulgt noen av studentene i hospitering i Avis Nordland. Under hospiteringa intervjuet vi i tillegg de ansatte i Avis Nordland og lærere ved journalistutdanninga som hadde ansvar for hospiteringa. Det er disse dataene som danner grunnlag for de neste kapitlene.

Aktørene og deres forventninger til mentorordninga og hospiteringa

I denne delen presenterer vi aktørene i prosjektet sammen med et konsentrat av ulike forventninger til mentorordninga og hospiteringa, sett fra studentenes, mentorenes, prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland og lærerne på universitetet. Vi gir først et grovriss av bakgrunnen og/eller rollene til de involverte.

Mentorene

Sammen med Nordnorsk redaktørforening ble mentorer rekruttert fra nordnorske mediehus. Senere ble også trønderske mediehus inkludert, gjennom et utvidet samarbeid med Trøndelag redaktørforening. I forkant av ordningen gjennomgikk mentorene en opplæring i regi av Nord universitet.

Mentorene er erfarne journalister og redaktører fra nordnorske, og senere også trønderske redaksjoner. For studieåret 2021/2022 ble 16 mentorer rekruttert fra nordnorske redaksjoner, selv om det var langt flere redaksjoner som ønsket å stille mentorer til rådighet. For studieåret 2022/2023 var det behov for 30 mentorer og trønderske redaksjoner ble innlemmet for å få tilstrekkelig antall mentorer. Det tredje året, studieåret 2023/2024, ble 20 mentorer fra nordnorske og trønderske redaksjoner rekruttert.

De fleste mentorene ble rekruttert fra små lokale medier i Nord-Norge og Trøndelag, men det var også mentorer fra de største mediebedriftene i Bodø og Tromsø og fra NRK sine distriktskontor i fylkene Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag. Det er flere av mentorene som valgte å være mentorer alle de tre årene prosjektet pågikk og begrunnelsen deres var at de ble utfordra på en annen måte enn det som skjer i hverdagen, noe de opplevde positivt. En sa det slik: «Når jeg får spørsmål, fører det til at jeg tenker over hvorfor jeg gjør som jeg gjør. Det oppleves viktig og givende, for det tenker vi ikke over vanligvis». Det var imidlertid mange ulike forventninger til det å være mentor, men kan likevel grovt oppsummeres i fire forventninger skissert under:

- 1: Å styrke studenten gjennom å være den de selv hadde trengt som ung journalist
- 2: Å styrke utdanninga
- 3: Å styrke profesjonen gjennom å påvirke framtidens lokaljournalistikk
- 4: Å styrke egen redaksjon og kompetanse

I kapittel 2 går vi mer detaljert til verks og omtaler og diskuterer disse forventningene i lys av erfaringene til mentorene.

Studentene

Studentene i studieåret 2021/2022 består av en klasse på 16 studenter, alle i 20-årene, og mange av dem helt i starten av 20-årene. De færreste kom inn i studiet med særlig erfaring

fra journalistikken. Omtrent halvparten frilanser på mer eller mindre fast basis for ulike lokalmedier på det tidspunktet de gikk inn i mentorordningen. Noen har studert helt andre fag før de begynte på journalistutdanninga, andre kommer rett fra videregående skole.

De beskriver et klassemiljø som har vært litt haltende, dels på grunn av korona, dels på grunn av sviktende motivasjon og usikkerhet knyttet til hvorvidt de virkelig ønsker en framtid som journalister. De gir likevel uttrykk for at de generelt sett har det bra, og at journalistikken er et spennende yrke.

For studieåret 2022/2023 var det 30 studenter. Aldersspredningen i dette studentkullet var noe mer varierende og klassemiljøet langt mer stabilt. Heller ikke i denne klassen hadde mange særlig erfaring med journalistikk ved oppstart på studiet, men over halvparten av studentene frilanset aktiv i løpet av studietiden. Mentorprogrammet var nå også litt mer satt og tilbakemelding fra studentenes utbytte av programmet var jevnt over noe mer positivt enn tilbakemeldingene året før.

For studieåret 2023/2024 var det 20 studenter. Disse studentene var også alle i 20-årene og mange kom rett fra videregående. I denne klassen har det helt fra starten av vært en splittelse mellom de mannlige og kvinnelige studentene, noe som har skapt en del utfordringer, men kanskje ikke i forhold til mentorordninga. Disse studentene er mange med svært ulike forventninger, men for disse tre årene kan vi oppsummert si at forventningene grovt sett har vært som vist under:

- 1: Hjelp til å finne motivasjon
- 2: Hjelp til å bli god på det journalistiske (ide, teknikker, metoder)
- 3: Hjelp til å få perspektiver på journalistyrket
- 4: Hjelp til rett tid, når jeg trenger det

I kapittel 3 går vi nærmere inn og beskriver og diskuterer disse forventningene i lys av erfaringene til studentene.

Prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland og lærerne ved universitetet

Prosjektgruppa hadde 7 medlemmer. Gruppa ble ledet av to erfarne undervisere fra universitetet, og bestod ellers av to lokale redaktører, en lokaljournalist/journalistlærer, én tidligere student og en nåværende student fra universitetet. Prosjektgruppa hadde fire

møter hvert studieår hvor de planla og oppsummerte erfaringene med prosjektet «Redaksjonelle Relevans i utdanninga» generelt og mentorordninga spesielt.

Forventningene var knyttet til de overordnede målene om at utdanninga skulle bli mer praksisnær og holde tritt med utviklinga i mediebransjen på en god måte og at lokale redaksjoner ved å være åpne og inkluderende kunne videreutvikles som sosialt ansvarlige institusjoner på en god måte.

I kapittel 4 går vi nærmere inn og beskriver og diskuterer disse forventningene i lys av erfaringene til prosjektgruppa og lærerne ved utdanninga.

Kapittel 2: Mentorenes forventninger og erfaringer med mentorordninga

Denne gjennomgangen bygger på anonymiserte intervju med åtte mentorer etter at de hadde avsluttet sitt mentorforhold, uformelle samtaler med mentorene underveis og observasjoner ved de start- og sluttsamlingene som ble arrangert.¹ I disse dataene går det tydelig frem at alle mentorene ble inspirert og hadde svært høye forventninger i starten av mentorordninga, selv om erfaringene etter hvert var noe varierte. Inspirasjonen var både knyttet til at mentorene i denne ordningen «ble tvunget til å reflektere over egen jobb», at de «kunne gjøre en forskjell, gi journaliststudentene noe på veien», ta til seg nyttige «perspektiv til en ung og sulten journalist» og det å erkjenne at «vår redaksjon er blitt mer påkobla journalistutdanninga». Dette siste ble helt tydelig opplevd som positivt, både fordi de fikk innsikt i hva utdanninga drev med, hvem studentene var og ikke minst at redaksjonen gjennom ordninga helt konkret fikk ansatt sommervikarer og gjort avtale om fast ansettelse for studenter etter endt utdanning, noe prosjektlederen ikke var like sikker på var bare positivt. For prosjektlederen var Redaksjonelt Relevans-prosjektet ikke primært en rekrutteringsordning, men en lærings- og utviklingsordning.

Forventning om å bidra til studentenes utvikling ved å fylle rollen de selv savnet som unge journalister.

Den første forventninga vi oppsummerte for mentorenes del var at de ville være der og gi studenten det de selv savnet som ny i yrket. Mentorene gir uttrykk for at de har opparbeidet seg en solid erfaring gjennom år i journalistikken, og har mye å komme med.

Flere av mentorene setter den erfaring de har fra praktisk mediehverdag opp som en motsetning til den teoretiske opplæringen de mener journalistutdanninga tilbyr studentene. De vektlegger at de vil kunne gi adeptene et blikk inn i utfordringer, forventninger og opplevelser i journalistyrket. En av mentorene sier han ønsker å «gi studentene en opplevelse av den virkelige verden i mediene, slik det fungerer på en daglig basis».

Når mentorene gir uttrykk for at journalistutdanninga er teoritung, kan det ha sammenheng med hvordan de selv opplevde studiehverdagen som journaliststudent. Flere av mentorene

---

¹ En oppsummering av erfaringene rundt det redaksjonelle utviklingsarbeidet som mentorordningen var, er også publisert i Olsen og Morlandstø, 2023.

sier at de vil bidra inn i mentorordninga fordi de kunne trengt en mentor selv den gangen de studerte. Utover å skulle styrke studentens praktiske forståelse og ferdigheter knyttet til yrket, ser de for seg at de også vil kunne trygge studenten på det som kan fortone seg som skremmende med journalistikken og yrkeshverdagen – alt fra arbeid med kompliserte saker til jobbsøkningsprosesser.

De husker imidlertid også hvordan erfarne kolleger tok seg tid til å gi dem tilbakemeldinger som nyutdannede journalister, stilte kloke spørsmål og generelt var tilgjengelig for dem. Flere av mentorene gir uttrykk for at dette har vært avgjørende for hvem de ble som journalister, og at de har lyst til å gi den erfaringen videre til noen andre. De drar altså erfaring fra hvordan andre journalister har vært avgjørende i deres egen opplæring. En av mentorene trekker fram en utstrakt dele-kultur som han mener finnes innad i journalistikken, og at å dele er det fineste og viktigste en journalist kan bidra med ovenfor andre journalister. Flere nevner muligheten til å hjelpe studentene til å finne ut akkurat hva slags journalist de vil være.

En utfordring som går igjen i flere av mentorenes evaluering er knyttet til noe studentene også brakte opp, nemlig det vanskelige med at det var studenten som hadde ansvaret for å ta initiativ til og organisere mentormøtene – altså ta kontakt, avtale tid og sette dagsorden for møtene. Dette opplevde de fleste studentene som utfordrende, noe også mange av mentorene gav uttrykk for. De beskriver en situasjon der studentene ofte unnlot å ta kontakt og møtene ble ofte langt sjeldnere enn det som var forventet, som var hver fjortende dag. En mentor sa: «Jeg tror enkelte av studentene har hatt vanskelig med å forstå at det ligger en veldig stor verdi i å ha en mentor». I tillegg opplevde de at temaene som ble satt opp for diskusjon ofte ble svært generelle fra studentens side, eller som en av mentorene sa: «Jeg ble litt overraska over ideløshet når det gjaldt samtaleemner. Jeg kunne ønsket meg flere og lengre samtaler for virkelig å kunne gitt noe [tilbake]».

Flere av mentorenes forklaring på hvorfor utfordringen for studentene var så stor, var at de opplevde studentene som *lite modne* til å ha en slik rolle som organisatorisk ansvarlig for møtene. En mentorgruppe skal ideelt sett bestå av to likeverdige aktører, som skal inspirere hverandre og reflektere over egen praksis (Ekeland, 2014, s. 98). Mentorordningen i dette prosjektet bestod av et asymmetrisk mentorpar eller en gruppe «der mentor og adept ikke var på likefot», som en av mentorene uttrykte det. I dette prosjektet var det en erfaren

redaktør/journalist på den ene siden og en ung journaliststudent på den andre, som på sin side altså satt med ansvar for å organisere møtene. En mentor sa det slik: «Det blir en krasj der. Studentene har mer behov for veiledning enn mentoring. De er mer interessert i å lære hvordan de kan klippe en video enn å reflektere over seg selv». Og der er vi ved kjernen i det studentene synes var utfordrende, også nemlig å ikke først og fremst skulle få råd og tips av sin mentor, men selv bli utfordret til å reflektere over det de lurte på. En konsekvens av dette var nok slik mange mentorer opplevde det, at «adepten ikke fikk utnytta mulighetene som lå i mentorordningen godt nok». Denne ansvarfordelingen av hvem som skulle innkalle til møtene ble imidlertid ikke endret for klasse nummer to og tre.

Flere av mentorene foreslår at det sannsynligvis hadde fungert bedre dersom mentorene hadde mer av ansvaret for mentormøtene. En av mentorene sa at «skulle jeg gjort noe annerledes, ville jeg vært mer på». Flere andre sier at de til slutt endte med å ta litt mer ansvar for samlingene enn det intensjonen var. En av dem sa endog: «Jeg gikk litt utenfor rollen min og prøvde å pushe litt gjennom å sende meldinger og å ringe». En annen mentor sa: «Jeg ble nok en praktisk veileder aller mest». Mentorene var i likhet med studentene like oppgitt over gruppemøtene, som ikke fungerte bra, både fordi det var uklart hvem som skulle innkalle til disse møtene og at temaet for diskusjonen var uklart. For det andre studentkullet fikk mentorene ansvar for å innkalle til og lede gruppemøtene, noe som gjorde at møtene i det minste fant sted. Om gevinsten av disse fellesmøtene ble bedre er vanskeligere å svare på. Vi vet at det fungerte bra der tematikken var forberedt og der noen tok ansvar, og mindre godt der ingen kjente ansvar for verken å finne tema eller lede møtene.

En annen ting som flere av mentorene kommenterte, var studentenes mangel på tid, eller «manglende prioritering av tid», som en mentor sa. «Studentene fremstår som veldig travle» var et gjentakende tema og en av mentorene sa «jeg satt der klar, jeg, usikker på hvor langt utover den beskrevne rollen jeg kunne gå». Studentene på sin side opplevde ofte at det nettopp var mentorenes «dårlige tid» som hindret dem i å be om samtaletid. Dette selv om et sentralt poeng var at mentorene hadde meldt seg frivillig til rollen, og fått godkjent tid til dette arbeidet hos sine redaktører. Det var et uttalt mål at mentorene «ikke skulle komme i like mye skvis, som praksisveiledere ofte gjør», ifølge prosjektleder.

Et av forslagene til hva som kunne gjøres for å få opplegget til å fungere bedre med så umodne og usikre studenter, var å gjøre det frivillig. Da ville det bli de motiverte som meldte seg på. Dette var også en løsning flere studenter la frem i sine sluttevalueringer. En av mentorene tenker høyt om dette på en svært konstruktiv måte der både positive og negative sider ved frivilligheten kommer frem:

«Hvis ordninga hadde vært frivillig, ville det sikkert vært enklere for alle, i den forstand at vi satt igjen med bare motiverte studenter. Samtidig vil vi miste muligheten for å tenne en gnist og gi nye perspektiver på yrket. Så, nei, jeg tro ikke ordninga burde vært frivillig. Jeg tenker også at ordninga er en god trening for både mentorer og adepter i det å komme seg ut av egen komfortsone. For det er slett ikke alt i yrkeslivet som er så behagelig alltid».

Mentorordninga ble ikke gjort frivillig. Angående tid, eller mangel på tid, så foreslo flere mentorer at skolen burde legge bedre til rette for at studentene fikk avsatt tid, noe som ble lagt inn i undervisningsplanen for kull nummer to og tre; enkelte dager står det nå «mulighet for mentorbesøk eller mentorkontakt» i undervisningsplanen.

En annen ting som overrasket mentorene var hvor lite studentene visste om yrket. En av mentorene sa det slik:

Det som overraska meg mest er hvor lite studentene vet om bransjen, hvilke muligheter som finnes, hvilke ulike mediehus som er der ute [... og] hvor mange muligheter det finnes innad i NRK.

Dette var også noe som overraska prosjektlederen og som konkret har ført til at de i utdanningssammenheng har etablert redaksjonsbesøk (hospiteringsordningen) langt fremme i studieløpet.

En annen overraskelse hos mentorene var hvor mange av studentene som ikke visste om de skulle bli journalist eller ikke, noe som opplevdes som at de generelt hadde liten motivasjon for yrket. En av mentorene sa dette etter at de hadde møttes fysisk til møte på en av samlingene i Bodø: «Mange virka ikke interesserte, de satt bare med mobilen i et hjørne. Jeg skulle ønske mer engasjement». En annen mentor sammenlignet studentene med den studentgruppa han var en del av for noen år siden:

Den gang jeg var journaliststudent ville alle som var der være der og vi var klare for å bli journalister. Dagens studenter er ikke like motiverte. De tar studiene uten en klar tanke om hva det skal eller kan brukes til.

Forventning om å styrke utdanninga

Mentorene ser videre på det som en bransjeplikt å bidra til at den eneste journalistutdanninga i den nordligste landsdelen består. Dette handler både om rekrutteringsgrunnlag og om kompetansenivå på nyansatte redaksjonsmedarbeidere. Mentorene gir uttrykk for at på redaksjonens vegne er det av interesse å ha en så god som mulig utdanning i landsdelen, og at de derfor føler seg forpliktet til å delta.

Et par av informantene forteller om hvordan utdanningas to år med nulloptak skapte et redaksjonelt vakuum, og at de er opptatt av å motvirke at dette skjer igjen.² Andre forteller at egne positive opplevelser som student ved utdanninga gir en indre motivasjon for å bidra. Mentorordninga kan på denne måten nettopp gi studentene nærmere kontakt med den bransje de skal ut i og kanskje også styrke motivasjonen for yrkeslivet. Dette er også et godt argument for at mentorordninga ikke bør være frivillig med en obligatorisk del av utdanninga.

Forventning om å styrke profesjonen gjennom å påvirke framtidens lokaljournalistikk

Mentorene er opptatt av både journalistikkens framtid og lokaljournalistikkens kompleksitet og særpreg. Ut fra egne erfaringer mener de at mentorarbeidet vil kunne være et viktig bidrag til framtidens lokaljournalistikk, og de uttrykker et ønske om å utvikle og veilede morgendagens journalister. For det første ønsker de å formidle at det finnes «spennende muligheter i små redaksjoner utenfor de store byene». For det andre ønsker de «å forberede studentene på redaksjonell praksis».

I tillegg beskriver de mentorrollen som en mulighet til å formidle akkurat det de selv synes er spesielt viktig i dagens journalistikk. Ideutvikling, historiefortelling, systematikk, kildepleie og -kritikk, samt å utvikle en særegen journalistisk stemme, nevnes som eksempler.

Enkelte av mentorene jobber selv med kollegaveiledning og medarbeiderutvikling i sine respektive redaksjoner, og beskriver dette som svært meningsfullt. De ser mentoroppdraget

---

² Journalistutdanninga ved Nord universitet hadde på grunn av lave søkertall nulloptak studieårene 2018 og 2019.

som en videreføring av dette arbeidet, og har en klar tro på at de på denne måten kan bidra til å styrke profesjonen. Denne ambisjonen kan være et argument for at mentorene bør få en noe mer sentral rolle i mentorparene, ikke minst da disse mentorparene er så «ulikt» satt sammen. En mentor med autoritet kunne gjerne hatt litt mer ansvar for at kommunikasjonen fungerte bra.

Forventning om å styrke egen redaksjon og kompetanse

Mentorene har ikke bare forventninger om å bidra, de ser også for seg å få noe igjen av deltakelsen, både på redaksjonens og egne vegne.

De for seg at det vil være inspirerende å utveksle tanker og ideer med adeptene. To av mentorene trekker fram at man, etter mange år i samme stilling på samme sted, kan bli litt satt, og har behov for 'friske tanker'. En annen mentor trekker fram at god journalistikk er lagspill og lagbygging – og hvis man kan spille andre god blir man bedre selv også. Denne forventningen ble tydeligvis innfridd da flere av mentorene fortsatte som mentor inn i år to, og endog noen i år tre. Av de 16 mentorene som stilte opp første året var det 10 som fortsatte som mentorer året etter og fire av mentorene som også fortsatte det tredje året. Andre året trengte vi langt flere mentorer, som det pga mindre studentkull ikke var plass til i år tre, men det er likevel totalt 15 mentorer som har stilt opp flere ganger. Disse mentorene er ganske samstemte om at grunnen er at de som mentorer blir utfordret på en annen måte, enn det som er vanlig i arbeidshverdagen og dermed tvinger dem til å tenke over hvorfor de gjør ting som de gjør.

Studentene representerer også en yngre generasjon. Ved å ha kontakt med disse unge tenker mentorene at de kan få input på journalistiske preferanser og mediebruk blant unge. En av mentorene (og kontaktperson under studentenes hospitering i Avis Nordland) gav uttrykk for at det var en ressurs å ha kontakt med unge medarbeidere, da det førte til at de også fikk kunnskap om hva unge lesere er opptatt av (Olsen & Morlandstø, 2023). Videre ser mentorene for seg at de kan utgjøre et tydelig bindeledd mellom redaksjon og utdanning, og dermed f.eks. gjøre det enklere for redaksjonene å få til vellykkede redaksjonspraksiser.³

---

³ Journalistutdanninga har behov for tre måneders redaksjonspraksis for sine tredje års studenter hvert år. Etter hvert som studentkullene er blitt mindre (noe vi har erfart de siste årene) kan vi se en viss grad av konkurranse mellom redaksjonene om å få studenter i praksis i sin redaksjon. Det å være mentor blir da en måte å gjøre seg og sin redaksjon synlig på.

Mentorene har også forventinger knyttet til at de skal få noe ut av det mer akademiske opplegget; at de skal få påfyll og innspill gjennom å være under universitetets paraply.⁴

Sist, men ikke minst, har flere av mentorene tanker om at å gå inn i en mentorrolle skal lette rekrutteringsutfordringene i bransjen, som har vært særs utfordrende i årene etter pandemien og spesielt i små redaksjoner. Landslaget for lokalaviser karakteriserer rekrutteringsproblemene i lokalavisene som akutt (Silvola, 2022). Olsen og Mathisen (2023) bekrefter også dette i en intervjustudie gjennomført i lokale redaksjoner i Norge.

---

⁴ Prosjektet Redaksjonell relevans inneholdt nettopp en slik mulighet da det ble arrangert studiereiser og igangsatt kompetansetiltak for prosjektgruppa og for journalister og redaksjonelle samarbeidspartnere (jfr. Lamark 2023).

Kapittel 3: Studentenes forventninger og erfaringer med mentorordninga

Denne gjennomgangen er bygd på anonymiserte intervju og fokusgruppeintervju med til sammen 31 studenter, uformelle samtaler og refleksjonsnotater fra dem og observasjoner av start- og sluttsamlinger.⁵ Som vi ser av forventningene til studentene (kap. 1) så er de alle knyttet til faglige ønsker og behov. De har store forventninger til at motivasjonen for studiet og yrket skal øke, at de skal bli bedre yrkesutøvere, lære mer om hva yrket egentlig går ut på og at de forventer å få noen som stiller opp når de har behov for hjelp. Vi tar utgangspunkt i disse forventningene når vi nå går gjennom erfaringene til studentene. Generelt viser evalueringene at de fleste studentene er tilfredse med mentorordningen. De beskriver den som lærerik og motiverende, og mange opplever å få økt kunnskap om journalistyrket gjennom ordningen. Det er imidlertid variasjoner mellom de to første kullene, som vi skal gå inn på i det videre.

Hjelp til å finne motivasjon

Det å finne eller få større motivasjon for studiet eller yrket de har peilet seg inn på henger i stor grad sammen med to forhold, hvilken mentor de fikk tildelt og hvordan møtene ble organisert. Forut for dette var det en del frustrasjon over hvordan ordningen ble introdusert. I det første kullet var det stor frustrasjon på grunn av uklarheter og manglende forståelse av ordningen. Dette ble forbedret i introduksjonen til ordningen for det andre kullet. Prosjektleder sier at hun nå har «skjønt hvilke ord vi skal bruke og ikke bruke når vi informerer og motiverer; hvilke knapper vi skal trykke på». Det er helt tydelig at denne fokuseringen har hjulpet da vi i andre kull finner uttalelser fra studentene som «under mentorsamlingen, og første møte med mentor (...) ble vi enig om hvordan vi ville gå fremover fra første stund».

De fleste studenter er fornøyde med den mentoren de ble tildelt, og flere beskriver det som en god match. En av studentene sier det slik: «Jeg syntes lærerne klarte å matche meg og mentor på en god måte med tanke på interesser». En annen: «Vi gikk godt overens i første møte, jeg hadde en følelse av at jeg hadde fått den mentoren som passet meg best». Andre legger vekt på det gode ved å ha en person utenfor jobb og skole som en kan diskutere med – en mentor som ikke har noe å forsvare, verken i forhold til deltidsjobben de har i en

---

⁵ I Olsen og Morlandstø (2025) er studentenes erfaringer utdypet i et læringsperspektiv.

redaksjon ved siden av studiet eller i forhold til lærerne og undervisninga – altså en person som befinner seg utenfor studentens hverdag. Noen ytterst få gir uttrykk for skuffelse med hensyn til tildelt mentor, da først og fremst fordi mentor var knyttet til en annen type redaksjonen enn det studenten var interessert i. Det kan være at redaksjonen var for liten eller at de jobbet med andre ting enn det studenten ønsket økt kompetanse på (f.eks. tv og ikke avis). En student uttrykte seg slik: «Jeg føler ikke mentor har den kompetansen jeg ønsket meg. Jeg føler at jeg hadde hatt bedre utbytte av en mentor fra en større redaksjon».

Møter med mentoren er viktig for å bygge tillit og å kunne diskutere ulike utfordringer. Det var som sagt forventet at studentene skulle ta ansvar for å innkalle til møter og bestemme tema på møtene. Noen studenter opplevde dette samspillet som positivt og givende, mens andre følte at forventningene til adeptrollen var for høye, spesielt under ekstraordinære omstendigheter som pandemien. De syntes det var vanskelig å vite hva de skulle snakke om, spesielt de gangene de ikke jobbet med noen spesielle prosjekt og ikke hadde noe konkret å spørre om. En student forteller at utfordringen ble spesielt vanskelig da de jobbet med et metodeemne i studiet. «Vi skulle jo snakke om de sakene vi jobbet med, men jeg kunne jo ikke spørre mentor om [vitenskapelig] metode». Dette var en utfordring flere følte på, og flere sier at de måtte jobbe litt for å finne tema å sette på dagsorden. Stort sett gir studentene tilbakemelding på at kommunikasjonen gikk greit og en sa endog:

Det beste med mentorordningen var dialogen mellom meg og mentor. Jeg likte at det var jeg som kunne styre dialogen og jeg som kunne ta initiativ.

Denne uttalelsen viser at dialogen i mentorparene også avhenger av studentenes frimodighet og kjemien mellom student og mentor.

Spørsmålet er imidlertid om studentene ble motivert. Det er mange som melder om at motivasjonen ble styrket gjennom mentorordninga. En sa «jeg ble mye mer motivert til å bli journalist når jeg så alle de ulike mulighetene som finnes innenfor journalistikken», og en annen «med [navn på mentor] som mentor føler jeg at jeg har en som har troen på meg, som gir meg selvtillit og motivasjon, noe jeg ikke får så ekstremt mye av i ukedagene ellers». En student ble endog motivert til å velge en annen yrkesvei.

Utbyttet mitt er at jeg er blitt tryggere på meg selv, jeg har funnet ut hva mine styrker og svakheter er. [...] Jeg ønsker for eksempel å ta en annen bachelor etter

journalistikk, og det har mentoren hjulpet meg til. Han har guidet meg mot det jeg liker.

Hjelp til å bli god på det journalistiske

En kilde til frustrasjon, som allerede nevnt i forrige kapittel, var begrensningen på mentorenes rolle til kun å motivere og få studentene til selv å reflektere, uten å gi konkrete råd og tips. Dette ble spesielt utfordrende for usikre studenter, som følte behov for mer veiledning og flere konkrete tips. En sa det slik: «Det som overraska meg mest var at mentoren ikke skulle være en som gav tips til saker. Det hadde jeg trodd at han skulle». Denne studenten innrømmet at de etter hvert gikk bort fra dette, noe som gjorde at relasjonen «gikk seg til» og det ble mye bedre da mentoren startet å gi studenten tips. Det var flere mentorpar som innså at asymmetrien i mentorparene gjorde det nødvendig å fire litt på disse kravene. En student peker på rådgivningsfunksjonen fra mentor som selve suksessformularet i sin mentorrelasjon:

Det var vanskelig at mentoren ikke skulle svare på våre spørsmål. Det rådet droppa vi ganske snart og da fungerte det bedre. [...] Jeg tror ikke vi ville hatt så godt utbytte av gruppa vår hvis vi hadde forholdt oss til det.

Generelt sett ser det ut som om tidlig rolleavklaring innad i parene har bidratt til å styrke relasjonen mellom aktørene.

Denne frustrasjonen om at mentor ikke skulle gi råd ble ekstra sterk når studenten opplevde at mentoren ikke hadde kompetanse på det han eller hun hadde ønske om å lære noe mer om. En av studentene konkretiserte det på denne måten:

Jeg interesserer meg for video og lyd, så hvis jeg har spørsmål om tips på f.eks. hvilke teknikker jeg kan bruke hvis jeg må filme samtidig som jeg stiller spørsmål, eller hvordan jeg kan bli tryggere på lese inn «blokk», vil ikke mentoren min kunne svare på dette.

Mentoren til denne studenten jobbet i en avis og jobbet bare med skriftlig tekst. Andre studenter opplevde derimot å få mye hjelp av mentorene, da noen «sendte de sakene de jobbet med på utdanninga og mentoren ga tilbakemelding på hva som var feil». Andre fikk innsyn i pågående saker i mentors mediehus, og fikk anledning til å kommentere det som ble produsert. Adeptrollen ble på denne måten sett på som givende, da den ga dem muligheten

til å ha en stemme også inn i norske avisredaksjoner. Men som allerede sagt følte noen studenter at ansvaret for å være på var overveldende, spesielt når det kom i tillegg til andre krav og utfordringer i livet.

Et annet forhold som gjorde at opplevelsen av å lære var svært forskjellig blant studentene var at det synes som at de som besøkte mentoren i hans/hennes redaksjon i løpet av mentorperioden fikk et større utbytte av relasjonen enn de som ikke gjorde det. Dette opplevdes som urettferdig av mange studenter da besøkene også handlet om å «knytte kontakter» og «skape nettverk». Mentorbesøk har helt klart vært positivt for studentene, da det har bidratt til bedre forståelse av journalistisk arbeid og i tillegg styrket relasjonen mellom student og mentor.

Hjelp til å få perspektiver på yrket

Det som likevel synes som den største suksessen med mentorordninga var at studentene gjennom den fikk økt forståelse av hvilket yrke de hadde startet en utdanning til. Vi fikk uttalelser som:

Det som overraska meg mest var å forstå hvordan det egentlig er å jobbe som journalist, og det så jeg da jeg besøkte mentoren (...). Det var overraskende å se hvor fort en arbeidsdag som journalist går og det ble virkelig en bekreftelse for meg at det er journalist jeg skal bli.

En annen sa at hun har fått «større forståelse av yrket, og for å være ung i yrket». En annen ble overrasket over at «det var så mange retninger innenfor journalistikken» og tilføyde «jeg ble mye mer motivert til å bli journalist når jeg så alle de ulike mulighetene som finnes innenfor journalistikken». En tredje var mer opptatt av å finne ut av mulighetene rundt det å være korrespondent og sa:

Jeg var faktisk ikke klar over at det ofte er krav om å snakke flere språk flytende. Om man skal være journalist i Russland må man kunne russisk flytende. Og korrespondenter i USA og Skandinavia må ha bred kunnskap om politikk og sosiale problemer.

Alle disse uttalelsene viser også at selv om studenter har søkt seg inn på en journalistutdanning, så er det ingen garanti for at de vet hva yrket går ut på.

Studentene rapporterer altså at mentorordningen har gitt dem betydelige faglige gevinster og dypere innsikt i journalistikkens praktiske sider, ikke minst økt forståelse for journalistikkens allsidige arbeidsmuligheter. Studentene rapporterer av den grunn også om økt motivasjon og bevissthet om karrieremuligheter innenfor journalistikken. Flere fikk sommerjobb i mentors redaksjon og flere diskuterte alternative jobbmuligheter etter endt studie.

Hjelp til rett tid – når jeg trenger det

Mentorene, som er erfarne journalister, ble oppfattet som trygge eksperter som tilbød konfidensiell veiledning når studentene hadde behov for det og de beskriver mentorene som lærere, veiledere, rådgivere, kompiser, betrodde samtalepartnere og mulige fremtidige arbeidsgivere. Studentene verdsatte muligheten til å diskutere både personlige og faglige spørsmål med en utenforstående, noe de følte seg mindre komfortable med å gjøre overfor lærere. En av studentene sa:

Det største utbytte hadde jeg av å ha en mentor som hadde kompetanse til å svare på alt det jeg lurte på og som kunne hjelpe når jeg stod fast. Det er ikke alltid like lett å spørre lærerne om alt – de har ofte ikke tid. Ofte trenger vi mer tid til å snakke om ting enn vi vil oppholde lærerne med.

En annen la i tillegg vekt på at det nettopp var mulig å diskutere «åpent og personlig fordi det ikke var en sjef eller kollega», altså verdien av at det er en utenforstående mentor. Dette var nettopp en av intensjonene med mentorordningen, men som likevel ikke hadde fungert dersom mentorene ikke hadde signalisert tilgjengelighet, noe flere gir uttrykk for at de gjorde. En sa at «det var jeg som kunne styre dialogen og ta initiativ. Jeg følte ingen press fra mentor, men at han var tilgjengelig når jeg trengte det». De legger med andre ord vekt på det gode ved å ha noen å ringe til i det øyeblikket de faktisk sitter fast med noe, noe som også peker inn mot den beskrevne fleksibiliteten flere mentorpar etter hvert fant i kontakten sin. De verdsatte også muligheten til å være «på like fot» med mentorene og kunne tilby dem innsikt i ungdomsperspektiver på journalistikk.

Triade-møtene, der tre mentorer og tre adepter møttes, opplevdes derimot også for studentene som utfordrende på grunn av organisering, innhold og konfidensialitet.

Rolleforvirring og uklarhet om ansvarsfordeling preget disse møtene. Organisatorisk så var

det ikke avklart hvem som skulle innkalle til gruppemøtene, ei heller lede dem. Det var heller ikke enighet om hva som skulle tas opp på gruppemøtene. Ei heller hvordan relasjonene skulle ivaretas. Gruppesamtalene ble dermed opplevd som et brudd med den konfidensialitet som mentor-student relasjonen var bygd opp rundt. En student sa det slik:

Når det kommer til de felles mentormøtene sliter jeg med å forstå hvorfor disse møtene er nødvendige. Det jeg og min mentor snakker om, og det den andre gruppa snakker om, er konfidensielt. Vi hadde et gruppemøte, og vi ble sittende og ikke helt forstå hva vi skulle få ut av det.

Studentene understreker viktigheten av å føle seg trygge nok til å diskutere alle temaer med mentorene sine. En god "matchmaking" mellom mentor og student ble sett på som avgjørende for å etablere en meningsfull relasjon. Denne tryggheten ble borte i gruppemøtene. I prosjektets andre år ble det som sagt bestemt at det var mentorene som skulle innkalle til disse gruppemøtene (to hvert semester) og ta ansvar for diskusjonene der, noe som allerede nevnt, fungerte bedre for noen av gruppene, men ikke for andre.

Oppsummert har mentorordninga gitt studentene både faglig innsikt og relasjonell støtte, og har bidratt til å styrke deres motivasjon og forståelse av journalistyrket. For å optimalisere programmet, kan det være verdifullt å fortsette å sette søkelys på å matche mentorer og studenter som passer godt sammen, samt å tilrettelegge for åpen dialog og konfidensiell veiledning.

Kapittel 4: Prosjektgruppa, ansatte i Avis Nordland og lærernes forventninger og erfaringer

Et av målene med prosjektet som mentorordninga var å skape tettere forhold mellom journalistutdanning og bransje. Dette både for å gjøre journalistutdanninga mer praksisnær og skape en redaksjonelt relevant utdanning og for å styrke kvaliteten og gjøre bransjen mer sosialt bærekraftig (Lamark, 2020).

Ei utdanning bedre tilpasset praksisfeltet

Den raske teknologiske utviklinga i bransjen de siste årene har skapt en utfordring for utdanningene som er underlagt et utdanningspolitisk byråkrati. Prosjektleder uttalte tidlig i prosjektet at «et tungrodd og stort utdanningssystem kan i seg selv være en demotiverende faktor når man ønsker å endre noe». Utdanningsplaner på bachelornivå er kontrakter med studenter over en tre-års periode, og endringer innenfor denne perioden kan skape konflikter. Samskapingsprosesser med bransjen kan i et slikt perspektiv bli utfordrende.

Et gjennomgående utgangspunkt i materialet er en forventning om at prosjektet skal bidra til å redusere avstanden mellom utdanning og praksis. Samtidig viser erfaringene at dette avviket fortsatt oppleves som betydelig. Flere av informantene fra redaksjonene peker på at journalistutdanninga i økende grad er blitt mer akademisk orientert, samtidig som kravene til teknisk og operativ kompetanse i redaksjonene har økt.

Samtidig understrekes det at ansvaret for å redusere dette gapet ikke bare ligger hos utdanninga. En av redaktørene i prosjektgruppa sa derimot følgende:

Jeg mener at det like mye er redaksjonenes som utdanningas ansvar å tette gapet som er beskrevet mellom utdanning og bransje. Jo mer oppslutning utdanninga får fra redaksjonene, dess sterkere blir den. Når bransjen endrer seg så fort som den gjør, er det en illusjon å tenke at endring av journalistutdanninga skal skje kun fra innsida. Vi opplever ikke utdanninga som ekstremt akademisk, men vi kan beskrive et gap som vi tror prosjektet vil «svare på».

Denne forståelsen av et delt ansvar går igjen i materialet. Deltakelsen i prosjektet beskrives både som en forventning om å bidra til utvikling og som en nødvendig prioritering i en travel redaksjonshverdag. Som en informant uttrykker det, er man «nødt til å [...] akseptere og

takle at vi må forplikte oss til andre prosjekter». Erfaringene tyder dermed på at samarbeidet oppleves som relevant og nødvendig, men også som noe som krever prioritering.

På denne bakgrunnen var prosjektgruppa enig i at utdanninga som pedagogisk prosjekt ville tjene på en nærkontakt med bransjen gjennom hele studiet, ikke bare i den avsluttende praksisperioden (12 uker i tredje studieår). Det ble derfor satt i gang en hospiteringsordning i lokale redaksjoner for studenter også i andre studieår.

Hospitering som praksisnær arena

Hospiteringen i Avis Nordland var ment å bidra til økt praksisnærhet i utdanninga.

Erfaringene tyder på at dette i stor grad ble oppnådd. Her skulle studentene ved å være tett på praksis få kjennskap til et redaksjonelt utviklingsprosjekt hvor det ble gjennomført systematiske analyser av publikums mediebruk med tanke på forbedring og nytenking av journalistikken. Denne hospiteringen opplevdes som positiv både for lærerne og for bransjen. En av veilederne i Avis Nordland sa dette:

Studentene fulgte ivrig med på skjermene som viser hvordan trafikken på sakene er, de var støtt og stadig borte og kikka – ikke bare på egne saker, men også på saker avisas journalister hadde gjort. Og de var veldig ivrig på å diskutere sakene som våre folk skrev fram. Mot slutten av uka jobba studentene fram saker som gikk veldig godt på nett. Mitt inntrykk er at de plukka opp mye i miljøet, også gjennom å snakke med de andre journalistene.

En av lærerne kom med denne reaksjonen da han fikk studentene tilbake på skolebenken:

Når studentene kommer tilbake fra praksis sier de ofte at de har lært hvordan samfunnet er bygd opp. Selv om vi har terpet på dette i to år virker det som det først omgjøres til læring og forståelse når de har vært ute i praksis og selv måtte jobbe med saker om samfunnet.

Dette viser at det å koble teori og praksis sammen kan føre til økt læring. Spenningen mellom utdanningas teoretiske orientering og praksisfeltet kan på denne måten reduseres. Samtidig viser erfaringene at potensialet i hospiteringen ikke fullt ut ble realisert. En av lærerne påpekte også at hospitering tidlig i studieløpet kan føre til at enkelte studenter blir mindre motivert for teori, fordi de ser at det er mulig å produsere journalistiske produkter uten å ha gjennomgått like mange teoretiske øvinger.

På bakgrunn av disse erfaringene var både lærerne på utdanninga og de ansatte i redaksjonen enige om at forberedelsene til hva studentene gikk til under hospiteringen kunne vært bedre. En redaksjonsmedarbeider sa:

Jeg kunne ønske meg at også vi som skal være veiledere i redaksjonen kunne fått litt bakgrunnsinfo fra journalistutdanninga før vi gikk i gang [...] Og med litt mer kunnskap hadde det vært enklere å tilpasse seg den gruppa som kommer inn.

Lærerne var enige i dette, og en tilføyde hva han ville gjort annerledes neste gang:

Jeg ville ha forberedt redaksjonen bedre på hva de fikk. Jeg ville ha vært med i redaksjonen selv, som veileder. Jeg ville også ha forberedt studentene bedre for hva de gikk til. Studentene er veldig forskjellig, noen er modige og prater med folk i redaksjonen, andre henvender seg mer til meg/oss.

Begge gruppene så altså potensialet i å ha studenter ute i redaksjonspraksis tidlig i studieløpet, men erfaringene viser at dette forutsetter tydeligere felles forventninger og bedre tilrettelegging.

[Rekruttering, egeninteresse og dobbelthet i samarbeidet](#)

Det andre hovedmålet i prosjektet var å øke lokalredaksjonenes sosiale bærekraft og at redaksjonene med det kunne opprettholde sin samfunnsrolle på en god måte. En viktig forventning fra redaksjonenes side var at nærkontakt med utdanninga kunne bidra til å styrke både kompetanse og rekruttering.

De ansatte i redaksjonen beskriver denne nærkontakten med studentene som en «kjemperessurs» og som et «frisk pust», både ved at de hadde ny kunnskap om hva unge er opptatt av i dag, at de produserte 3–4 saker mens de var der og at de tok kontakt i ettermidd for å frilanse.

At prosjektet også fungerte som en rekrutteringsarena var ikke et mål i utgangspunktet. Som en redaktør uttrykker det, handler engasjementet både om samfunnsoppdrag og «egeninteresse [...] i forhold til rekruttering». Dette peker mot en dobbelthet i prosjektet, der læring og rekruttering i praksis kan gli over i hverandre.

Det at redaksjonene skulle bruke prosjektet til å skaffe seg arbeidskraft var ikke intensjonen fra prosjektgruppas side. Samtidig viser erfaringene at dette også ble en rekrutteringsarena

for ny arbeidskraft for de redaksjonene som var med i prosjektet. Redaksjonene fikk etablert kontakt med unge jobbsøkende studenter, noe som for mange redaksjoner sikret relevant arbeidskraft etter at prosjektet ble avsluttet. Og studentene på sin side fikk etablert kontakt med redaksjoner og mentorer, som gav dem både sommerjobb og endog fast jobb. I etterkant hører vi også om mentorpar som fortsatt har kontakt med hverandre etter to og tre år, noe som må ses på som en positiv bieffekt.

Flere informanter understreker likevel at verdien av prosjektet går utover egen rekruttering. Som en av dem uttrykker det, vil «alt som gjør utdanningen bedre» også styrke bransjen som helhet. Erfaringene peker dermed mot en bredere forståelse av prosjektet som et bidrag til å styrke journalistikken som samfunnsinstitusjon.

En av redaktørene i prosjektgruppa sa også i starten av prosjektet at: «Lokalavisene sliter med rekruttering, derfor er det viktig å bidra til å styrke utdanninga». Dette synliggjør denne tosidigheten med prosjektet. Redaksjonene ser at utdanninga trenger å holde tritt med utviklinga i bransjen, noe som også er en forutsetning for at redaksjonene vil kunne hente ut den arbeidskraften de vil trenge fremover. En av de andre i prosjektgruppa tilføyde: «Vi ser at jo tettere bånd det er mellom studenter og redaksjon (praksis, frilansing), dess større sjanse er det for at studentene blir værende i landsdelen etter endt utdanning», noe som også bidrar til økt tilgang på arbeidskraft for redaksjonene i prosjektet.

Oppsummering

Samlet sett viser erfaringene fra prosjektgruppa, redaksjonene og utdanninga at prosjektet har bidratt til å etablere nye og viktige kontaktflater mellom utdanning og praksisfelt. Forventningene om økt praksisnærhet og tettere samarbeid synes i stor grad å være innfridd, særlig gjennom hospitering og økt kontakt med redaksjonene.

Samtidig viser erfaringene at slike samarbeidsformer er krevende å organisere og gjennomføre. De forutsetter tydelig rolleavklaring, god informasjonsflyt og en kontinuerlig avstemning mellom ulike forventninger og behov. Erfaringene peker særlig på betydningen av å utvikle samarbeidsformer som både ivaretar studentenes læringsbehov, utdanningas faglige mål og redaksjonenes rammer.

Prosjektet kan dermed forstås som et viktig skritt i retning av en mer integrert og praksisnær journalistutdanning, men også som en påminnelse om at dette er et arbeid som krever langsiktig utvikling og forankring.

Kapittel 5: Suksesskriterier mentorordninga – oppsummert

På bakgrunn av intervjuene med studenter og mentorer fremstår flere forhold som særlig viktige for at mentorordningen skal fungere etter intensjonen. For det første er en tydelig introduksjon avgjørende. Studentene trenger en klar og forståelig presentasjon av ordningens hensikt, innhold og forventninger for å unngå frustrasjon og misforståelser. Det kan være hensiktsmessig å forberede studentene bedre på hva som vil skje på oppstartssamlingen og hvilke roller de selv skal ha. Dersom mentorordningen ikke er frivillig, bør det samtidig arbeides aktivt med motivasjon i forkant av oppstart.

Videre er god matching mellom mentor og student sentralt. En grundig vurdering av faglige interesser, erfaringer og personlige preferanser øker sannsynligheten for en relasjon preget av tillit og relevans. Relasjonen styrkes også gjennom regelmessige fysiske møter. Ansikt-til-ansikt-kontakt bidrar til å bygge trygghet, senke terskelen for å ta opp utfordringer og utvikle en mer fortrolig dialog.

Klare kommunikasjonslinjer og forventningsavklaring er også avgjørende. Mentorens rolle som veileder – snarere enn rådgiver eller arbeidsgiver – må tydeliggjøres, samtidig som studentenes ansvar for å ta initiativ og strukturere møtene bør avklares. For å støtte denne prosessen bør lærerne ha en aktiv rolle i oppfølgingen underveis, både faglig og personlig, slik at eventuelle utfordringer fanges opp tidlig.

Samtidig bør mentorordningen ha en fleksibel møtestruktur som tar hensyn til både studentenes studiehverdag og mentorenes arbeidssituasjon, når det gjelder tidspunkt, hyppighet og lengde på møtene. Ordningen bør også evalueres fortløpende, med rom for justeringer basert på erfaringer og tilbakemeldinger fra både studenter og mentorer.

Til slutt viser erfaringene at enkelte studenter kan oppleve adeptrollen som krevende. For å sikre deltakelse og læringsutbytte bør det derfor tilbys ekstra støtte og veiledning til studenter som føler seg usikre eller overveldet.

Kapittel 6: Utfordringer mentorordninga – oppsummert

Erfaringene fra prosjektperioden viser også enkelte utfordringer og forbedringsområder i mentorordningen. Flere studenter etterlyser hyppigere og mer kontinuerlige fysiske møter med mentorene, da slike møter oppleves som særlig verdifulle for relasjonsbygging og læring. Samtidig er dette et ressurs spørsmål som må vurderes fortløpende ut fra mentorenes arbeidssituasjon og tilgjengelige rammer.

Det har også blitt foreslått at mentorrollen i større grad bør ivaretas av aktive journalister fremfor redaktører. Begrunnelsen er at journalister ofte har bedre tid og tettere kontakt med den operative hverdagen i redaksjonen, noe som kan gi studentene mer relevant innsikt og oppfølging.

Studentene uttrykker videre et ønske om tettere oppfølging fra lærerne underveis i mentorperioden. De etterspør særlig at lærerne engasjerer seg i hvordan mentormøtene fungerer, slik at eventuelle utfordringer kan identifiseres og håndteres tidlig. I samme retning peker behovet for tydeligere informasjon om mentorens rolle. Studentene ønsker klarere formidling – både skriftlig og muntlig – av hva mentoren kan bistå med og hvilke forventninger som gjelder.

Triademøtene fremstår som et spesielt utfordrende element. Flere studenter opplever disse møtene som lite effektive, blant annet på grunn av uklar organisering og usikkerhet rundt formål og innhold. Mentorene uttrykker tilsvarende erfaringer. Det bør derfor vurderes om møtene kan organiseres tydeligere og gis et klarere formål, eller om de bør avvikles.

Enkelte studenter og mentorer har også tatt til orde for at deltakelse i mentorprogrammet bør være frivillig. Samtidig må dette veies opp mot ordningens mål om å nå hele studentgruppen og bidra til motivasjon og profesjonsforståelse.

Til slutt etterlyses mer konkret og tydelig informasjon om mentorbesøk, både når det gjelder muligheter, forventninger og praktisk planlegging. Slike besøk oppleves som særlig lærerike, og bedre tilrettelegging kan bidra til at flere studenter får utbytte av denne delen av ordningen.

Kapittel 7: Avslutning

Prosjektet *Redaksjonell relevans i journalistutdanninga* sprang ut av et ønske om å styrke forbindelsen mellom journalistutdanninga og praksisfeltet i en tid preget av raske endringer i både mediebransjen og høyere utdanning. Erfaringene fra mentorordninga og hospiteringa viser at slike tiltak kan fungere som viktige broer mellom utdanning og yrkesliv. Samtidig viser materialet at denne typen ordninger ikke virker av seg selv. De er avhengige av tydelig organisering, klar forventningsavklaring og aktiv oppfølging dersom de skal gi et jevnt og godt læringsutbytte.

Samlet sett peker funnene i retning av at mentorordninga har hatt en tydelig verdi for mange av studentene. For flere har den bidratt til økt motivasjon, større trygghet og en mer realistisk forståelse av hva journalistyrket innebærer. Den har gitt studentene tilgang til en fortrolig samtalepartner utenfor undervisningsrommet, og dermed åpnet et refleksjonsrom som skiller seg fra relasjonen til lærere og praksisveiledere. Mentorordninga har også gjort yrket mer konkret og nært, både som håndverk, arbeidsform og mulig framtidsvei.

Samtidig viser rapporten at mentorordninga i praksis ofte utviklet seg i en noe annen retning enn det opprinnelige mentoridealet la opp til. Der ordninga i utgangspunktet var forankret i en forståelse av mentoring som en refleksjons- og utviklingsprosess, viser erfaringene at mange studenter hadde behov for mer direkte veiledning, konkrete råd og praktisk støtte. I møtet mellom en erfaren journalist eller redaktør og en relativt ung og ofte usikker student oppstod det et asymmetrisk forhold som gjorde det krevende å plassere hovedansvaret for framdrift hos studenten alene. Mange mentorpar fant gode og pragmatiske løsninger, men erfaringene tyder på at ordninga kunne vært styrket av en tydeligere avklaring av forholdet mellom mentoring og veiledning.

Erfaringene fra triademøtene peker i samme retning. Intensjonen om kollektiv refleksjon og erfaringsdeling var god, men i praksis framstår denne delen av opplegget som det minst velfungerende elementet. Uklar ansvarsfordeling, svakt definert innhold og utfordringer knyttet til konfidensialitet bidro til at møtene i mange tilfeller opplevdes som lite meningsfulle. Dette illustrerer at også kollektive læringsformer krever tydelig struktur og forankring for å fungere etter hensikten.

Hospiteringsordninga i Avis Nordland viser på sin side hvordan praksisnær læring tidlig i studieløpet kan gi erfaringer som er vanskelige å etablere i undervisningsrommet alene. Studentene fikk innblikk i redaksjonell arbeidsflyt, publiseringslogikk og utviklingsarbeid på en måte som gjorde yrket konkret og forståelig. Materialet tyder på at slike erfaringer både styrker læring og motivasjon, og bidrar til å bygge bro mellom teori og praksis. Samtidig synliggjør også dette delprosjektet behovet for bedre felles forberedelse og tydeligere forventningsavklaring mellom utdanninga, studentene og redaksjonen.

Et sentralt funn er at prosjektet ikke bare har hatt betydning for studentene, men også for mentorene, redaksjonene og utdanninga selv. Mentorene beskriver hvordan ordninga har utfordret dem til å reflektere over egen praksis, mens redaksjonene har fått tettere kontakt med utdanninga og bedre innsikt i studentenes kompetanse og motivasjon. Utdanninga har på sin side fått verdifull kunnskap om hvordan bransjen opplever overgangen mellom studium og yrkesliv. Slik har prosjektet bidratt til gjensidig læring, ikke bare studentlæring. Dette peker mot en forståelse av redaksjonell relevans som noe som utvikles i samspill mellom utdanning og praksisfelt, snarere enn noe som ensidig kan "overføres" fra det ene til det andre.

Samtidig synliggjør materialet en mulig spenning i slike ordninger. Tett kontakt mellom studenter og redaksjoner er både ønskelig og viktig av læringshensyn, men kan også bidra til at ordningene får en funksjon som rekrutteringsarena. Erfaringene viser at flere studenter fikk frilansoppdrag, sommerjobber og videre jobbmuligheter gjennom kontaktene som ble etablert. Dette fremstår i stor grad som positivt, men peker samtidig på behovet for å være bevisst hva slags formål ordningen primært skal ivareta.

Erfaringene fra prosjektet kan også ha overføringsverdi til andre profesjonsutdanninger og samarbeidsprosjekter mellom utdanning og praksisfelt. Særlig peker materialet på betydningen av tydelig rolleavklaring, god matching mellom deltakerne, felles forventningsarbeid og aktiv oppfølging underveis. Videre fremstår det som viktig å tilpasse organiseringen til studentenes nivå og behov, samt å sikre at slike ordninger er godt forankret i studiehverdagen.

Rapporten synliggjør også behov for videre kunnskap. Dette gjelder blant annet spørsmål om hvilke organisatoriske modeller som gir best utbytte i mentorordninger, hvordan slike

ordninger fungerer for ulike studentgrupper, og hvilke langsiktige konsekvenser de kan ha for motivasjon, profesjonsforståelse, tilknytning til arbeidslivet og rekruttering til journalistikken. Det er også behov for mer kunnskap om hvordan forholdet mellom mentoring, veiledning og rekruttering best kan balanseres i slike ordninger.

Avslutningsvis peker rapporten på et mer overordnet spørsmål knyttet til varighet og institusjonalisering. Erfaringene fra prosjektet viser at mentorordning og praksisnære samarbeidsformer kan ha stor verdi for alle deltakende parter, men også at de er ressurskrevende å utvikle og følge opp. Når slike tiltak i hovedsak er prosjektfinansierte, oppstår en sårbarhet der ordninger som fungerer godt, likevel kan bli midlertidige. Dette gjør det nødvendig å diskutere hvordan praksisnære og relasjonsbaserte læringsformer i journalistutdanningen kan bli faste ordninger, hvis de skal ha varig betydning.

Sett i dette perspektivet har prosjektet ikke bare evaluert en konkret ordning, men også bidratt med kunnskap om hva som skal til for å utvikle en mer praksisnær, relasjonell og redaksjonelt relevant journalistutdanning i framtida.

Referanser:

- Ekeland, J (2014) *Mentorordning. Lærende allianser i ledelse*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Gamble, J.J.A. (2008) *A Developmental Evaluation Primer*. Montreal: The J.W. McConnell Family Foundation.
- Lamark, H. (2020) *Redaksjonell relevans i journalistutdanninga – prosjektbeskrivelse*. Bodø: Nord universitet.
- Lamark, H. (2023) Sluttrapport om prosjektet Redaksjonell relevans i journalistutdanninga. Bodø: Nord universitet.
- Olsen, R.K. og Mathisen, B.R. (2023) Deserted Local News: Exploring News Deserts from a Journalistic Recruitment Perspective. *Media and Communication*, 11(3), pp. 390-400.
<https://doi.org/10.17645/mac.v11i3.6738>
- Olsen, K.S. og Morlandstø L. (2023) Å samskape gjennom redaksjonelt utviklingsarbeid – sosial bærekraft i prosjektet «Redaksjonell Relevans I journalistutdanninga», I Lund, A.K., Nilssen, M. & Tjønndal, A. (red.) *Samskapt bærekraft i norsk arbeidsliv*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Olsen, K.S. og Morlandstø, L. (2025) Fra motstand til mestring – transformativ læring i en mentorordning for journaliststudenter. *Norsk Medietidsskrift*. 32(3-4), s. 1-15.
<https://doi.org/10.18261/nmt.32.3-4.2>
- Patton, M.Q. (2010). *Developmental Evaluation: Applying Complexity Concepts to Enhance Innovation and Use*. New York: Guilford Publications.
- Silvola, N. M. (2022, April 12). LLA-sjefen slår alarm: Situasjonen kan bli kritisk for lokalavisene [LLA boss sounds the alarm: The situation could become critical for local newspapers]. Journalisten. <https://journalisten.no/innovasjonsstotte-kortnytt-lla/lla-sjefen-slar-alarm-situasjonen-kan-bli-kritisk-for-lokalavisene/513445>
- Svensson, L., Brulin, G., Ellström, P.E. & Widegren, Ö. red. (2002). Interaktiv forskning – för utveckling av teori och praktik. *Arbetsliv i omvandling*, Nr 7.